Національний технічний університет України
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Екології та технології
рослинних полімерів

Педагогічна практика

Робоча програма педагогічної практики (Силабус)

Реквізити освітнього компонента

Рівень вищої освіти	**Третій (освітньо-науковий)**
Галузь знань	**10 Природничі науки**
Спеціальність	**Е2 Екологія**
Освітня програма	**Екологія**
Статус освітнього компонента	**Нормативна**
Форма навчання	**очна(денна)/очна(вечірня)/заочна/дистанційна/змішана**
Рік підготовки, семестр	**2 курс, 3 семестр**
Обсяг освітнього компонента	**2(60)**
Семестровий контроль/ контрольні заходи	**Залік**
Розклад занять	**Практика триває 2 тижні, може проводитись протягом всього семестру**
Мова викладання	**Українська**
Інформація про керівника курсу	**Відповідальний за організацію практики Овсянкіна Вікторія Олексіївна:** ht t ps://eco-paper. kpi. ua/pro-kaf edru/vykl adachi/ovs yankina-vikt oriya-ol eks ij ivna. ht m **Керівники практики:** ht t ps://eco-paper. kpi. ua/pro-kaf edru/vykl adachi
Розміщення курсу	ht t ps://eco-paper. kpi. ua/navchannia/prakt yka. ht m

Програма освітнього компонента

1. Опис освітнього компонента, мета, предмет вивчання та результати навчання

Педагогічна практика є обов'язковою та невід'ємною складовою якісної підготовки майбутніх викладачів.

Метою *вивчення даного освітнього компоненту є формування у аспірантів комплексу вмінь донести до аудиторії власні знання, що є вкрай важливим компонентом процесу фахової підготовки майбутніх педагогів, важливим етапом їхнього професійного зростання. Педагогічна практика забезпечує встановлення зв'язку між теоретичною та практикою підготовкою. Основними завданнями педагогічної практики є: залучення аспірантів до професійно-педагогічної діяльності в умовах реального вищого навчальною закладу; сприяння формуванню уявлення про діяльність викладачів вищих навчальних закладів; формування навиків роботи з студентами при організації лекційних, семінарських, практичних та лабораторних робіт; розвиток педагогічного мислення і набуття дослідницьких умінь щодо педагогічної діяльності; формування умінь виконувати аналіз наукової проблеми, яка вирішується, та висловлювати*

власну точку зору, проявляючи сумлінність, наукову коректність, повагу до опонентів; формування умінь здійснювати оцінку можливості застосування отриманих результатів наукового дослідження для практичних різноманітних задач та перспектив майбутніх досліджень; поглиблення спеціальних, технічних, психолого-педагогічних знань шляхом їх застосування на практиці; формування умінь самостійно планувати власну педагогічну діяльність і реалізувати її; формування умінь здійснювати самооцінку власної педагогічної діяльності.

Відповідно до мети підготовка докторів філософії за даною спеціальністю вимагає посилення сформованих у аспірантів ***компетентностей:***

- *здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового та загальнокультурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності;*
- *здатність застосовувати сучасні інструменти, електронні інформаційні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності, зокрема для моделювання процесів та прийняття оптимальних рішень у сфері екології, охорони природи та раціонального природокористування;*
- *здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті;*
- *здатність проводити критичний аналіз, оцінку і синтез нових та складних ідей.*

Згідно з вимогами програми педагогічної практики, аспіранти після її проходження мають продемонструвати такі програмні ***результати навчання:***

- *глибоко розуміти концептуальні принципи та методологію природничих наук, формулювати і перевіряти гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання з метою розв'язання значущих наукових та науково-прикладних проблем екології;*
- *планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми;*
- *вільно презентувати та обговорювати державною та іноземною мовами з дотриманням норм академічної етики результати досліджень, наукові та прикладні проблеми з екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях;*
- *розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни, дотичні до*

предметної області екології у закладах вищої освіти;

- застосовувати сучасні інструменти та технології пошуку оброблення й аналізу інформації з проблем екології та дотичних питань, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи;

- мати сучасні концептуальні знання та високий методологічний рівень у сфері екології та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень.

2. Пререквізити та постреквізити освітнього компонента (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Проходження педагогічної практики базується на отриманих аспірантами знаннях з базових фахових дисциплін та дисциплін, пов'язаних з педагогікою вищої школи, соціологією і т.д. Педагогічна практика є фундаментом для формування вмінь, здібностей та навичок викладання в вищому навчальному закладі. Практика дає змогу сформувати у аспірантів розуміння ключових засад підготовки та проведення різних видів занять. Аспіранти вчаться самостійно готувати необхідні матеріали для організації та проведення лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять з різних профільних дисциплін.

3. Зміст практики

Педагогічна практика складається з наступних етапів:

- отримання індивідуального завдання та графіку проходження практики, ознайомлення з програмою практики;

- проходження інструктажу з проведення практики, інструктажу з техніки безпеки;

- ознайомлення з основними нормативними документами, що регулюють організацію та проведення навчального процесу кафедри;

- детальна вивчення матеріально-технічної бази практики;

- ознайомлення з лабораторіями та аудиторіями, де проводяться заняття;

- відвідування лекційних, практичних та лабораторних занять з профільних дисциплін, що проводяться висококваліфікованими викладачами кафедри;

- самостійна підготовка та проведення відповідних занять з визначених профільних дисциплін, що визначені в індивідуальному завданні аспіранта на педагогічну практику;

- проведення об'єктивної самооцінки щодо якості проведених занять з урахуванням оцінки роботи аспіранта студентами груп, де ним були проведені заняття;

- підготовка звіту та щоденника практики та здача заліку з педагогічної практики.

Під час проходження педагогічної практики аспіранти детально знайомляться з профільними дисциплінами, що викладаються на кафедрі. Разом з керівником практики кожному аспіранту обираються профільні дисципліни кафедри, з яких аспіранти повинні підготувати та провести заняття. Аспірант має обов'язково відвідати заняття з обраних дисциплін (лекцію, семінар, практичне та лабораторне заняття), проведені викладачами, які викладають дані дисципліни на кафедрі. Після цього, аспіранти під контролем викладачів

відповідних дисциплін, готують та узгоджують з керівником практики план проведення занять та приступають до підготовки матеріалу для лекції, практики, семінарського та лабораторного занять.

У домовлений з викладачами час, аспірант самостійно проводить визначені заняття. На заняттях можуть бути присутні керівник практики, викладач даної дисципліни та інші викладачі і аспіранти кафедри. Лабораторні роботи мають обов'язково проводитись разом з викладачем відповідної дисципліни.

Для аспірантів можуть бути додатково влаштовані зустрічі з провідними викладачами кафедри.

Наприкінці педагогічної практики аспірант самостійно проводить самоаналіз власної роботи. Отримані результати висвітлюються в звіті з практики та доповідаються при здачі заліку з педагогічної практики.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. *П.М. Щербань. Прикладна педагогіка: Навч.-метод. посіб. -К.: Вища шк., – 2002. – 215 с.*
2. *Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс]: підручник / В.П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с.*
3. *Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: „Академвидав", 2006. – 352 с.*
4. *Немченко С.Г. Педагогіка вищої школи: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / С.Г. Немченко, О.Б. Голік, О.В. Лебідь. – Донецьк: ЛАНДОН-ХХІ, 2014. – 534 с.*
5. *Калашнікова Л.М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях: навчальний посібник. – Харків, 2016. – 260 с.*

Додаткова література

6. *Згуровський М.З. Стан та завдання вищої освіти України в контексті Болонського процесу. – К.: ІВЦ «Політехніка», 2004. – 76 с.*
7. *Василюк А., Пахоцінський Р, Яковець Н. Сучасні освітні системи: Навч. посіб. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 139 с.*
8. *Освітні технології: Навчально-методичний посібник. / ред. О.М. Пєхота. – К.: «АСК», 2001. – 128 с.*

Інформаційні ресурси в Інтернеті

9. Кафедра психології та педагогіки КПІ ім. Ігоря Сікорського - http://psy.kpi.ua/

10. Робочі та навчальні програми з профільних дисциплін кафедри екології та технології рослинних полімерів КПІ ім. Ігоря Сікорського - https://eco-paper.kpi.ua

Навчальний контент

5. Методика опанування освітнього компонента

Лекційні заняття

У відповідності до індивідуального завдання аспіранта, він відвідує лекцію (за необхідності – кілька лекцій) відповідної фахової дисципліни разом зі студентами. Відвідування лекцій спрямоване на ознайомлення аспіранта з специфікою викладання даної дисципліни, знайомством з групою студентів.

Під час проходження педагогічної практики керівник практики може організовувати поїздки та екскурсії в інші ВНЗ та організації з метою ознайомлення з сучасними підходами до вивчення профільних дисциплін.

Практичні, семінарські та лабораторні заняття

В індивідуальному завданні педагогічної з практики аспіранта обов'язково наводиться інформація щодо фахових дисциплін, з яких аспірант має підготувати та провести семінарське, практичне та (за можливості) лабораторне заняття. Для кращого розуміння завдання та більш якісної підготовки до проведення занять, аспірант може відвідати семінарське та практичне заняття з визначених дисциплін. У випадку, коли індивідуальним завданням з педагогічної практики передбачено проведення аспірантом лабораторного заняття, попереднє відвідування аспірантом лабораторного заняття є обов'язковим.

6. Самостійна робота аспіранта

Самостійна робота займає 100 % часу, відведеного на проходження педагогічної практики. Головне завдання самостійної роботи аспірантів – це опанування наукових знань в визначених фахових дисциплінах. Аспірант самостійно опрацьовує та готує матеріали для проведення лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять. У процесі самостійної роботи в рамках проходження педагогічної практики аспірант повинен навчатися глибоко аналізувати сучасні підходи до організації та проведення занять в ВНЗ.

Орієнтовний розподіл робочого часу, днів:

1	*Ознайомлення з програмою практики, календарним графіком. Отримання індивідуального завдання. Проходження інструктажу з порядку проходження педагогічної практики та інструктажу з техніки безпеки*	*1*
2	*Відвідування занять, які проводять викладачі кафедри*	*1*
3	*Підготовка до проведення занять*	*2*
4	*Проведення лекцій, семінарських, практичних та лабораторних занять*	*4*
5	*Екскурсія на інші кафедри, інші навчальні заклади та організації*	*1*
6	*Самоаналіз виконаної роботи, підготовка звіту з практики*	*1*

7	*Здача заліку та звіту з практики*	*після проходження практики*
8	*Разом*	*10*

Перед початком практики кожен аспірант отримує індивідуальне завдання з практики, де вказано, які саме заняття та з яких профільних дисциплін він має провести під час практики. Разом з викладачами відповідних дисциплін аспірант узгоджує розклад відвідування та проведення занять з кожної дисципліни. Практика проходить згідно з календарним планом, який складається керівником практики. Керівник практики також допомагає організувати роботу щодо підготовки та проведення занять. За необхідності керівник організовує додаткові консультації для аспірантів з провідними викладачами.

Всі етапи виконання індивідуального завдання аспірант фіксує в щоденнику. Всі матеріали підготовки та проведення занять, результати самоаналізу висвітлюються в звіті.

Політика та контроль

7. Політика освітнього компонента

Правила відвідування занять та поведінки на заняттях

Аспіранти зобов'язані брати активну участь в навчальному процесі, не спізнюватися на заняття та не пропускати їх без поважної причини, не заважати викладачу проводити заняття, не відволікатися на дії, що не пов'язані з навчальним процесом.

Під час самостійного проведення занять аспірант повинен дотримуватись всіх етичних норм.

Базою для проведення педагогічної практики є кафедра екології та технології рослинних полімерів ІХФ КПІ ім. Ігоря Сікорського. За потреби/можливості педагогічну практику можна повністю/частково проводити на інших кафедрах КПІ ім. Ігоря Сікорського або в інших ВНЗ.

Процес проходження аспірантом педагогічної практики постійно контролюється керівником практики. Раз на тиждень керівник перевіряє етапи виконання індивідуального завдання аспірантом та графіку практики.

Останні дні практики відводяться для обробки та оформлення всіх результатів практики. Аспірант дооформлює щоденник практики, готує звіт з практики.

Звіт повинен мати від 30 до 50 сторінок (формат А4) друкованого тексту. Звіт пишеться на основі зібраних матеріалів згідно з планом практики та індивідуальним завданням і складається із:

- *вступу, в якому зазначається цілі і мета практики та обрані шляхи для їх досягнення;*
- *графіку практики та індивідуального завдання;*
- *теоретичних та інших даних, які використовувались при підготовці до проведення занять з визначених дисциплін;*
- *методів та засобів контролю якості проведення занять; - результатів оцінювання та самооцінювання;*
- *висновків;*
- *переліку літературних і технічних джерел інформації.*

В звітах конкретно описується робота, виконана особисто аспірантом. Звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок. Всі аркуші звіту повинні бути зшиті.
Звіт перевіряється і затверджується керівником практики.

Правила призначення заохочувальних та штрафних балів

- *заохочувальні бали можуть нараховуватись викладачем виключно за виконання творчих робіт з дисципліни або додаткового проходження он-лайн профільних курсів з отриманням відповідного сертифікату:*
- *https://prometheus.org.ua/courses-for-teachers/ .*

Максимальна кількість заохочувальних балів не може перевищувати 10% від рейтингової шкали.

- *штрафні бали в рамках педагогічної практики не передбачені.*

Політика дедлайнів та перескладань

Не пізніше ніж через тиждень після закінчення педагогічної практики аспірант здає залік з практики комісії, що складається з керівника практики аспіранта, керівників інших аспірантів та викладачів кафедри. Склад комісії формує завідуючий кафедрою. Для допуску до здачі заліку аспірант має заповнити та підписати у керівника щоденник практики, підготувати звіт з практики. Оцінка з практики враховується нарівно з іншими оцінками, які характеризують успішність аспірантів. Результати складання заліків з практик заносяться в екзаменаційні відомості, проставляються в заліковій книжці і в журналі обліку успішності.

У разі виникнення заборгованостей або будь-яких форс-мажорних обставин, аспіранти мають зв'язатися з викладачем по доступних (наданих викладачем) каналах зв'язку для розв'язання проблемних питань та узгодження алгоритму дій для відпрацювання.

Політика академічної доброчесності

Плагіат та інші форми недоброчесної роботи неприпустимі. До плагіату відноситься відсутність посилань при використанні друкованих та електронних матеріалів, цитат, думок інших авторів. Неприпустимі підказки та списування під час написання тестів, проведення занять; здача заліку за іншого аспіранта; копіювання матеріалів, захищених системою авторського права, без дозволу автора роботи.

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: https://kpi.ua/code

Політика академічної поведінки і етики

Аспіранти мають бути толерантним, поважати думку оточуючих, заперечення формулювати в коректній формі, конструктивно підтримувати зворотний зв'язок на заняттях.

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: https://kpi.ua/code

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Розподіл навчального часу за видами занять і завдань з дисципліни згідно з робочим навчальним планом:

	Навчальний час		Розподіл навчальних годин				Контрольні заходи		
Семестр	Кредити	акад. год.	Лекції	Практичні	Лаб. роб.	СРС	МКР	РР	Семестровийконтроль
3	2	60	-	-	–	60	-	–	залік

Рейтинг студента при проходженні педагогічної практики складається з двох складових:

1) *стартова (40 балів)– для оцінювання керівником практики з боку бази практики діяльності здобувача під час проходження практики та ведення щоденника практики;*

Діяльність здобувача під час проходження практики	Бали
студент вчасно представив звіт та щоденник для перевірки; якість виконання звіту отримала максимальну оцінку керівника практики; жодних зауважень протягом всього періоду проходження переддипломної практики студент не отримував.	40
в щоденнику є недоліки в оформленні; звіт не містить всієї необхідної інформації; індивідуальне завдання виконано не більше ніж на 80 %; в цілому суттєвих зауважень до студента немає.	30
індивідуальне завдання виконане не більше ніж на 60-70%	24
індивідуальне завдання виконане не більше ніж на 40%	0

2) *звітування або захист практики (залік) –Не пізніше ніж через тиждень після закінчення практики студент здає залік з практики комісії, що складається з керівника практики студента, керівників інших студентів та викладачів кафедри. Склад комісії формує завідуючий кафедрою. Для допуску до здачі заліку студент має заповнити та підписати у керівника щоденник практики, підготувати звіт з практики. Щоденник та звіт студент має оформити та передати керівнику на перевірку.*

Оцінка з практики враховується нарівно з іншими оцінками, які характеризують успішність студентів. Результати складання заліків з практики заносяться в екзаменаційні відомості, проставляються в заліковій книжці і в журналі обліку успішності. Студент, що не виконав програму практики, або отримав негативні відгуки від керівника практики чи не здав залік, направляється на практику вдруге в період канікул, або відраховується з університету.

Рейтингова система оцінювання при здачі заліку з переддипломної практики:

- 60-55 балів – студент надав максимально чіткі, правильні та вичерпні відповіді на всі поставлені представниками комісії питання; студент вчасно представив звіт та щоденник для

перевірки; якість виконання звіту отримала максимальну оцінку керівника практики; жодних зауважень протягом всього періоду проходження переддипломної практики студент не отримував.

- 54-40 – на більшість питань студент надав повноцінні відповіді, але є деякі неточності в відповідях; в звіті є недоліки в оформленні або структурі роботи; звіт не містить всієї необхідної інформації; індивідуальне завдання виконано не більше ніж на 80 %; в цілому суттєвих зауважень до студента немає.

- 39-36 – індивідуальне завдання виконане не більше ніж на 60-70%; студент не може надати чітких відповідей на питання комісії; звіт містить значні помилки або відсутня значні кількість необхідної інформації.

Для отримання залікової оцінки, сума всіх отриманих рейтингових балів переводиться згідно з таблицею:

Кількість балів	*Оцінка*
95...100	*відмінно*
85...94	*дуже добре*
75...84	*добре*
65...74	*задовільно*
60...64	*достатньо*
RD < 60	*незадовільно*
Не виконані умови допуску	*не допущено*

Робочу програму переддипломної практики (силабус):

Складено доц., к.х.н., Овсянкіною В.О.

Ухвалено кафедрою ЕтаТРП (протокол №24 від 24.06.2026)
Погоджено Методичною комісією ФАПІЕ (протокол № 11 від 26.06.2026)